

COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN

CBN-advies 2023/XX - Boekhoudkundige verwerking van de inbreng van een bedrijfstak of van een algemeenheid (update)

Ontwerpadvies van 26 april 2023

I. Inleiding

1. Onderhavig advies behandelt de boekhoudkundige verwerking van de inbreng van een bedrijfstak of van een algemeenheid zoals bepaald in artikelen 12:9 tot 12:11 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (hierna: WVV). Het advies beperkt zich aldus tot verrichtingen tussen vennootschappen.

2. CBN-advies 2009/15 - *De boekhoudkundige verwerking van de inbreng van een bedrijfstak of van een algemeenheid van goederen* wordt hierbij geüpdatet en vervangen.

II. Definities

3. Inbreng van algemeenheid is de rechtshandeling waarbij een vennootschap haar gehele vermogen, zowel de activa als de passiva, zonder ontbinding overdraagt aan één of meer bestaande of nieuwe vennootschappen tegen een vergoeding die uitsluitend bestaat in aandelen van de verkrijgende vennootschap of vennootschappen.¹

4. Inbreng van bedrijfstak² is de rechtshandeling waarbij een vennootschap, zonder ontbinding, een bedrijfstak evenals de daaraan verbonden activa en passiva overdraagt aan een andere vennootschap tegen een vergoeding die uitsluitend bestaat in aandelen van de verkrijgende vennootschap.³

III. Boekhoudkundige verwerking

A. Principe

5. De inbreng van bedrijfstak of van algemeenheid is onderworpen aan het boekhoudkundig continuïteitsbeginsel. De toepassing van dit beginsel houdt in dat:

- de ingebrachte activa, passiva, rechten en verplichtingen in de boekhouding van de verkrijgende vennootschap van de inbreng moeten worden opgenomen tegen de waarde waarvoor zij op het tijdstip van de inbreng in de boekhouding van de inbrengende vennootschap (d.i. in de rekeningen op basis waarvan de inbreng gebeurt) voorkwamen (artikel 3:57 KB WVV);
- de als tegenprestatie ontvangen deelnemingen of aandelen bij de inbreng in de boekhouding van de inbrenger worden opgenomen tegen de nettowaarde waarvoor de ingebrachte goederen hier op die datum voorkwamen (artikel 3:19, § 1, vijfde lid KB WVV);

---

¹ Artikel 12:9 WVV.

² Een bedrijfstak wordt door artikel 12:11 WVV gedefinieerd als "een geheel dat op technisch en organisatorisch gebied een autonome activiteit uitoefent en op eigen kracht kan werken".

³ Artikel 12:10 WVV.

- het kapitaal of de inbreng van de verkrijgende vennootschap van de inbreng vermeerderd wordt ten belope van de netto-boekwaarde van de inbreng, daar deze gelijk is aan het verschil tussen de boekwaarde van de activa en de boekwaarde van de schulden.

B. Bijzondere gevallen

6. Enkele in de praktijk voorkomende bijzonderheden bij inbrengen verdienen bijkomende aandacht.

In de voorbeelden die volgen, wordt het volgende verondersteld:

- de verrichting gebeurt binnen het stelsel van de fiscale neutraliteit en dus belastingvrijstelling;
- de bedragen in de voorbeelden worden uitgedrukt in duizenden euro.

1. Gherwaardeerde activa worden ingebracht

7. Wanneer de inbrengende vennootschap voorafgaand aan de verrichting op een activum een herwaarderingsmeerwaarde heeft geboekt en dit activum naar aanleiding van een inbreng wordt ingebracht (wat steeds het geval zal zijn indien de algemeenheid wordt ingebracht), dan zal de gherwaardeerde boekwaarde van dit activum worden ingebracht bij de verkrijgende vennootschap van de inbreng.

Hoe in dergelijk geval moet worden gehandeld, wordt geillustreerd aan de hand van volgend voorbeeld.

Voorbeeld 1

8. Vennootschap A brengt haar algemeenheid in bij een bestaande vennootschap B.

Vennootschap A			
Activa	9.000	Kapitaal/Inbreng	3.000
Activum 1	1.000	Herwaarderingsmeerwaarde	1.000
		Beschikbare reserves	4.000
		Schulden	2.000
Totaal	10.000	Totaal	10.000

Activum 1 was volledig afgeschreven en werd met 1.000 gherwaardeerd.

Vennootschap B			
Activa	3.000	Kapitaal/Inbreng	3.000
Totaal	3.000	Totaal	3.000

9. De verwerking van deze verrichting volgens het boekhoudkundig continuïteitsbeginsel kan op twee manieren worden uitgevoerd.

1.1. Eerste benadering: de herwaarderingsmeerwaarde wordt ingebracht

10. In deze eerste benadering wordt het vermogensbestanddeel "Herwaarderingsmeerwaarde" als het ware beschouwd een integrerend deel uit te maken van de ingebrachte algemeenheid (resp. bedrijfstack). De debitering van deze vermogenspost die hieruit voortvloeit, wordt niet in resultaat genomen maar tegengeboekt door creditering van een belastingvrije reserve (op fiscaal vlak gaat het

immers bij voortduur om een vrijgestelde reserve die aan de onaantastbaarheidsvoorwaarde⁴ is onderworpen).

11. Deze benadering vindt ook steun in artikel 3:35, § 3 KB WvV luidens hetwelk de geboekte herwaarderingsmeerwaarde wordt behouden zolang de goederen waarop zij betrekking heeft, niet worden gerealiseerd.

Bij vennootschap A wordt het volgende geboekt:

Deelneming in vennootschap B	8.000		
Herwaarderingsmeerwaarde	1.000		
Schulden	2.000		
aan	Activa		9.000
	Activum 1		1.000
	Belastingvrije reserves		1.000

en bij vennootschap B:

Activa	9.000		
Activum 1	1.000		
aan	Kapitaal/Inbreng		7.000
	Herwaarderingsmeerwaarde		1.000
	Schulden		2.000

12. Na de inbreng zien de balansen van de vennootschappen A en B er dan als volgt uit:

Vennootschap A ⁵			
Deelneming in venn. B	8.000	Kapitaal/Inbreng	3.000
		Belastingvrije reserves	1.000
		Beschikbare reserves	4.000
Totaal	8.000	Totaal	8.000

Vennootschap B ⁶			
Activa (3.000 + 9.000)	12.000	Kapitaal/Inbreng (3.000 + 7.000)	10.000
Activum 1 (0 + 1.000)	1.000	Herwaarderingsmeerwaarde (0 + 1.000)	1.000
		Schulden (0 + 2.000)	2.000
Totaal	13.000	Totaal	13.000

1.2. Tweede benadering: de herwaarderingsmeerwaarde wordt niet ingebracht

13. In deze benadering blijft de herwaarderingsmeerwaarde behouden op de balans van de inbrengende vennootschap niettegenstaande het geherwaardeerde activum zich niet langer in het vermogen van de inbrengende vennootschap bevindt evenwel als Belastingvrije reserve. Deze herwaarderingsmeerwaarde wordt nu als het ware geacht een herwaarderingsmeerwaarde te zijn op de in ruil voor de inbreng ontvangen deelneming. Bij vennootschap B, die het geherwaardeerde

⁴ Art. 190 WIB 1992.

⁵ Ten name van vennootschap A is het verschil tussen de boekwaarde van deelneming in vennootschap B (8.000) en de fiscale waarde ervan (7.000) terug te vinden in de belastingvrije reserve van 1.000, die op fiscaal vlak wordt aangemerkt als een meerwaarde als bedoeld in de artikelen 46, §1, eerste lid, 2°, en 190, derde lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

⁶ Bij vennootschap B is de verhoging van het kapitaal of van de inbreng van 7.000 volledig als fiscaal gestort kapitaal aan te merken. Pro rata de fiscaal niet aanvaardbare afschrijvingen op activum 1 wordt de ingeboekte herwaarderingsmeerwaarde jaarlijks omgezet in een belaste reserve.

activum naar aanleiding van de inbreng verkrijgt, wordt op het passief van de balans geen herwaarderingsmeerwaarde tot uitdrukking gebracht.

Bij vennootschap A wordt het volgende geboekt:

Deelneming in vennootschap B	8.000		
Schulden	2.000		
aan	Activa		9.000
	Activum 1		1.000

en bij vennootschap B:

Activa	9.000		
Activum 1	1.000		
aan	Kapitaal/Inbreng		8.000
	Schulden		2.000

14. Na de inbreng zien de balansen van de vennootschappen A en B er als volgt uit:

Vennootschap A ⁷			
Deelneming in venn. B	8.000	Kapitaal/Inbreng	3.000
		Herwaarderingsmeerwaarde	1.000
		Beschikbare reserves	4.000
Totaal	8.000	Totaal	8.000

Vennootschap B ⁸			
Activa (3.000 + 9.000)	12.000	Kapitaal/Inbreng (3.000 + 8.000)	11.000
Activum 1 (0 + 1.000)	1.000	Schulden (0 + 2.000)	2.000
Totaal	13.000	Totaal	13.000

15. De Commissie is van oordeel dat de eerste benadering de voorkeur geniet aangezien de tweede benadering minder transparant is, vooral ten aanzien van de verkrijgende vennootschap.

1.3. Bijzonder geval: inbreng van een bedrijfstak met een negatieve netto-boekwaarde (excl. herwaarderingsmeerwaarden)

16. De Commissie heeft de boekhoudkundige verwerking onderzocht van de inbreng van bedrijfstak wanneer de waarde van het boekhoudkundig nettoactief van de in te brengen bedrijfstak negatief is.

⁷ Aangezien de fiscale nettowaarde van de inbreng 7.000 bedraagt (10.000 - 1.000 - 2.000 = 7.000), is de fiscale waarde van deelneming in vennootschap B in hoofde van vennootschap A gelijk aan 7.000. Het verschil van 1.000 tussen de boekwaarde van deelneming in vennootschap B en de fiscale waarde ervan, wordt teruggevonden in de niet uitgeboekte herwaarderingsmeerwaarde.

⁸ Bij vennootschap B zal de verhoging van het kapitaal of van de inbreng met 8.000 slechts voor 7.000 als fiscaal gestort kapitaal worden aangemerkt. De overige 1.000 is een vrijgestelde reserve in kapitaal die op fiscaal vlak wordt aangemerkt als een herwaarderingsmeerwaarde op activum 1. Bijgevolg zal deze vrijgestelde reserve in kapitaal, pro rata de fiscaal niet aanvaardbare afschrijvingen op activum 1, worden omgezet in een belaste reserve in kapitaal.

17. In dergelijke situatie kan de uitvoerbaarheid van de verrichting in vraag worden gesteld⁹. Deze vraag kan worden geremedieerd indien de boeking van één of meerdere herwaarderingsmeerwaarden¹⁰ m.b.t. de ingebrachte activa een positieve netto-boekwaarde van de bedrijfstak mogelijk maakt.¹¹ Dit is echter niet het geval wanneer een aanzienlijk deel van de latente meerwaarden betrekking heeft op niet-herwaardeerbare activa (bijvoorbeeld: immateriële vaste activa).

18. Indien deze waarde negatief blijft, kunnen de volgende vragen worden gesteld m.b.t. de uitvoerbaarheid van de verrichting:

- kan dergelijke verrichting juridisch gezien uitgevoerd worden indien er geen verhoging van het kapitaal / van de inbreng plaatsvindt?¹²
- Indien deze eerste vraag positief beantwoord wordt, zal de boeking in ieder geval nog voor een bepaald aantal moeilijkheden zorgen.¹³ De toepassing van artikelen 3:19 en 3:57 KB WVV zorgt er immers voor dat:
  - o de negatieve netto-boekwaarde van de bedrijfstak in mindering moet worden gebracht van de rekening van het kapitaal (kapitaalhoudende vennootschappen) of van de inbreng buiten kapitaal (kapitaalloze vennootschappen) in hoofde van de verkrijgende vennootschap van de inbreng;
  - o de inbrengende vennootschap in eigen hoofde de ontvangen deelneming tegen dezelfde negatieve waarde dient te boeken. Voor zover de ontvangen deelneming een financieel vast actief uitmaakt, zou deze in principe onmiddellijk na de inbreng geherwaardeerd moeten kunnen worden.¹⁴ Dit leidt in hoofde van de verkrijgende vennootschap tot een situatie die vergelijkbaar is met die zoals hierboven beschreven in de tweede benadering.

19. Teneinde deze problematiek te illustreren, analyseert de Commissie hieronder:

- o een voorbeeld waarin de herwaarderingsmeerwaarden die geboekt kunnen worden, het mogelijk maken een positieve netto-boekwaarde (excl. herwaarderingsmeerwaarden) van de ingebrachte bedrijfstak te verkrijgen. Beide benaderingen zoals hierboven beschreven, werden op het voorbeeld toegepast;
- o een voorbeeld waarin de netto-boekwaarde van de bedrijfstak negatief blijft daar het niet mogelijk is de activa in de bedrijfstak te herwaarderen.

---

⁹ K. SELLESLAGS, *Inbreng en overdracht van bedrijfstak en algemeenheid – aspecten van vennootschapsrecht*, Gent, Larcier, 2004, 129. F. VAN CAMPE, "De interferentie tussen het boekhoudrecht en het vennootschapsrecht bij fusies en (partiële) splitsingen. Enkele (kapitaal)technische knopen ontward", *T.R.V.-R.P.S.*, 2018, 609-610. Deze auteurs verantwoorden de onmogelijkheid om dergelijke verrichting uit te voeren door het gegeven dat er geen (nieuw) kapitaal kan worden gevormd. Dit zou, naar aanleiding van de invoering van kapitaalloze vennootschappen in het WVV, in ieder geval afzonderlijk herzien moeten worden voor deze soort vennootschappen.

¹⁰ Mits naleving van de voorwaarden zoals opgenomen in artikel 3:35 KB WVV.

¹¹ Dit zal enkel mogelijk zijn indien gebruik gemaakt wordt van de tweede benadering zoals hierboven beschreven.

¹² Het is de taak van de verschillende partijen (het bestuursorgaan, de notaris, ...) om zich, op grond van hun respectievelijke rollen en aansprakelijkheden, tijdens het proces van de inbreng van bedrijfstak of algemeenheid de vraag te stellen of de verrichting wettelijk is.

¹³ Hoewel de verrichting vanuit juridisch oogpunt uitgevoerd werd, moeten daaruit ook de gevolgen inzake de jaarrekening van de betrokken vennootschappen worden getrokken.

¹⁴ Dit veronderstelt dat de bedongen waarde van de ingebrachte bedrijfstak of algemeenheid positief is.

20. Indien het bestuursorgaan van de deelnemende vennootschappen oordeelt dat de verrichting vanuit juridisch oogpunt mogelijk is, raadt de Commissie aan de gedetailleerde boekhoudkundige verwerking te volgen zoals opgenomen in de volgende voorbeelden.

Voorbeeld 2

21. De balans van vennootschap A wordt als volgt opgemaakt:

Vennootschap A			
Materiële vaste activa bedrijfstak X	200	Kapitaal/Inbreng	300
Materiële vaste activa (overige)	300	Schulden bedrijfstak X	400
Liquide middelen	400	Schulden (overige)	200
Totaal	900	Totaal	900

Vennootschap A overweegt om haar bedrijfstak X, die bestaat uit materiële vaste activa (200) en schulden (400), in te brengen bij de bestaande vennootschap B¹⁵. De netto-boekwaarde van de bedrijfstak bedraagt aldus -200.

De werkelijke waarde van de materiële vaste activa van bedrijfstak X bedraagt 500, en die van de in te brengen bedrijfstak 100¹⁶.

22. De balans van vennootschap B, waarvan de werkelijke waarde 300 bedraagt, wordt vóór de verrichting als volgt opgesteld:

Vennootschap B			
Immateriële vaste activa	200	Kapitaal/Inbreng	250
Liquide middelen	150	Schulden	100
Totaal	350	Totaal	350

De opgenomen bedongen waarde van de ingebrachte bedrijfstak en van vennootschap B stemmen overeen met hun werkelijke waarde (respectievelijk 100 en 300). Daar de bedongen waarde van de bedrijfstak positief is, oordeelt het bestuursorgaan van vennootschap B dat het mogelijk is om nieuwe aandelen in verkrijgende vennootschap B uit te geven.

23. Het bestuursorgaan van vennootschap A besluit een herwaarderingsmeerwaarde van 300 te boeken op de materiële vaste activa vóór de realisatie van de inbrengverrichting van de bedrijfstak, daar zij menen te hebben voldaan aan de voorwaarden om dit te doen. Na de herwaardering ziet de balans van vennootschap A er als volgt uit:

Vennootschap A			
Materiële vaste activa bedrijfstak X	500	Kapitaal/Inbreng	300
Materiële vaste activa (overige)	300	Herwaarderingsmeerwaarde	300
Liquide middelen	400	Schulden bedrijfstak X	400
		Schulden (overige)	200
Totaal	1.200	Totaal	1.200

¹⁵ Tussen de inbrengende en de verkrijgende vennootschap werd overeengekomen om de liquide middelen hier niet mee in op te nemen.

¹⁶ Indien de werkelijke waarde van de materiële vaste activa van bedrijfstak X 500 bedraagt en de werkelijke waarde van de schulden van bedrijfstak X gelijk is aan 400, wordt er een werkelijke waarde van 100 bekomen voor bedrijfstak X.

Eerste benadering (de herwaarderingsmeerwaarde wordt ingebracht)

24. Volgens de eerste benadering wordt de ingebrachte bedrijfstak X als volgt weergegeven:

Ingebrachte bedrijfstak X

Materiële vaste activa bedrijfstak X (0 + 500)	500	Herwaarderingsmeerwaarde	300
		Schulden bedrijfstak X	400
Totaal	500	Totaal	700

De netto-boekwaarde van de bedrijfstak blijft negatief ($500 - 300 - 400 = -200$).

25. In hoofde van verkrijgende vennootschap B zou de netto-boekwaarde van de bedrijfstak aldus moeten worden aangerekend op het bedrag van het kapitaal/de inbreng.¹⁷

Vennootschap B

Materiële vaste activa (0 + 500)	500	Kapitaal/Inbreng (250 – 200)	50
Immateriële vaste activa	200	Herwaarderingsmeerwaarde (0 +300)	300
Liquide middelen	150	Schulden (100 + 400)	500
Totaal	850	Totaal	850

26. In hoofde van inbrengende vennootschap A zouden de aandelen van de verkrijgende vennootschap moeten worden geboekt tegen hun geherwaardeerde waarde, d.i. 100.

Vennootschap A

Deelneming in vennootschap B	100	Kapitaal/Inbreng	300
Materiële vaste activa (overige)	300	Belastingvrije reserve	300
Liquide middelen	400	Schulden (overige)	200
Totaal	800	Totaal	800

Tweede benadering (de herwaarderingsmeerwaarde wordt niet ingebracht)

27. Volgens de tweede benadering wordt de ingebrachte bedrijfstak als volgt weergegeven:

Ingebrachte bedrijfstak X (tweede benadering)

Materiële vaste activa bedrijfstak X	500	Schulden bedrijfstak X	400
Totaal	500	Totaal	400

De netto-boekwaarde van de ingebrachte bedrijfstak is positief ($500 - 400 = 100$).

De gevolgen van de verrichting voor de inbrengende vennootschap zijn:

- de boeking van de in ruil voor de inbreng verkregen deelneming tegen de netto-boekwaarde van de bedrijfstak (100);

¹⁷ Indien er aangenomen wordt dat de verrichting op juridisch vlak kan worden uitgevoerd, is deze boeking de enige mogelijke manier. De Commissie meent dat een juridisch uitgevoerde verrichting geboekt moet worden. De Commissie spreekt zich niet uit over de mogelijke vennootschapsrechtelijke gevolgen van deze boekingen.

- de omzetting van de herwaarderingsmeerwaarde op de ingebrachte activa in een herwaarderingsmeerwaarde op de verkregen deelneming in de verkrijgende vennootschap van de inbreng.¹⁸

28. Na de verrichting wordt de balans van de inbrengende vennootschap als volgt opgesteld:

Vennootschap A			
Deelneming in vennootschap B	100	Kapitaal/Inbreng	300
Materiële vaste activa (overige)	300	Herwaarderingsmeerwaarde	300
Liquide middelen	400	Schulden (overige)	200
Totaal	800	Totaal	800

29. De gevolgen van de verrichting voor de verkrijgende vennootschap zijn:

- de verhoging van het kapitaal / de inbreng (ten belope van het ingebrachte boekhoudkundig nettoactief, d.i. 100¹⁹);
- de boeking van activa en passiva in boekhoudkundige continuïteit.

30. Na de verrichting wordt de balans van vennootschap B als volgt opgesteld:

Vennootschap B			
Materiële vaste activa (0 + 500)	500	Kapitaal/Inbreng (250 + 100)	350
Immateriële vaste activa	200	Schulden (100 + 400)	500
Liquide middelen	150		
Totaal	850	Totaal	850

Voorbeeld 3

31. De balans van vennootschap A wordt als volgt weergegeven:

Vennootschap A			
Immateriële vaste activa bedrijfstak X	200	Kapitaal/Inbreng	300
Materiële vaste activa (overige)	300	Schulden bedrijfstak X	400
Liquide middelen	400	Schulden (overige)	200
Totaal	900	Totaal	900

¹⁸ De fiscale nettowaarde van de deelneming bedraagt -200 (= 100 - 300).

¹⁹ Op fiscaal vlak bestaat de tegenboeking voor de inbreng geboekt op de rekening *Kapitaal* uitsluitend uit een in het kapitaal geïncorporeerde vrijgestelde reserve. De waarde zoals ingeschreven op de rekening *Kapitaal* (die overeenstemt met de boekwaarde van de inbreng, d.i. 100) ligt evenwel lager dan het gedeelte van de waarde van het actief dat overeenstemt met de herwaardering van het actief (300).

Om te voldoen aan de onaantastbaarheidsvoorwaarde zoals bedoeld in artikel 190 WIB 92, moet er in dit geval een subrekening van het kapitaal gedebiteerd en een andere subrekening van het kapitaal gecrediteerd worden ten belope van het verdwenen gedeelte (200). De gedebiteerde subrekening van het kapitaal wordt op fiscaal vlak beschouwd als een in het kapitaal geïncorporeerde negatieve belaste reserve en de gecrediteerde subrekening van het kapitaal als een in het kapitaal geïncorporeerde vrijgestelde reserve.

Bijgevolg wordt het vanwege de inbreng (100) bij de verkrijgende vennootschap gecreëerde kapitaal/inbreng samengesteld uit een vrijgestelde reserve ten belope van het totale bedrag van de herwaarderingsmeerwaarde (300) (in te vullen in vak I.B.c). "Uitgedrukte maar niet-verwezenlijkte meerwaarden" van de belastingaangifte) en uit een negatieve belaste reserve (-200) (in te vullen in vak I.A. "Belastbare gereserveerde winst").

De afschrijving van het geherwaardeerde actief is fiscaal niet aftrekbaar. Dit wordt bekomen door elk jaar de in het kapitaal geïncorporeerde belastingvrije reserve (gecrediteerde subrekening) om te zetten in een in het kapitaal geïncorporeerde belaste reserve.

Vennootschap A overweegt om haar bedrijfstak X, die bestaat uit immateriële vaste activa (200) en schulden (400), in te brengen bij de bestaande vennootschap B²⁰. De netto-boekwaarde van de bedrijfstak bedraagt aldus -200.

De werkelijke waarde van de immateriële vaste activa van bedrijfstak X bedraagt 500, en die van de in te brengen bedrijfstak 100.

32. De balans van vennootschap B, waarvan de werkelijke waarde 300 bedraagt, wordt vóór de verrichting als volgt opgesteld:

Vennootschap B			
Immateriële vaste activa	200	Kapitaal/Inbreng	250
Liquide middelen	150	Schulden	100
Totaal	350	Totaal	350

De opgenomen bedongen waarde van de ingebrachte bedrijfstak en van vennootschap B stemmen overeen met de werkelijke waarde (d.i. respectievelijk 100 en 300). Daar de bedongen waarde van de bedrijfstak positief is, oordeelt het bestuursorgaan van vennootschap B dat het mogelijk is om nieuwe aandelen in verkrijgende vennootschap B uit te geven.

De Commissie benadrukt evenwel dat het niet mogelijk is om een herwaarderingsmeerwaarde te boeken op de immateriële vaste activa.²¹ De netto-boekwaarde van de bedrijfstak blijft aldus negatief.

33. In hoofde van vennootschap A zullen de boekhoudkundige gevolgen van de verrichting in principe de volgende zijn:

Vennootschap A			
Materiële vaste activa (overige)	300	Kapitaal/Inbreng	300
Deelneming in vennootschap B	-200	Schulden (overige)	200
Liquide middelen	400		
Totaal	500	Totaal	500

34. In toepassing van artikel 3:19, § 1, vijfde lid KB WVV zou de in ruil voor de inbreng ontvangen deelneming in principe moeten worden geboekt tegen een waarde van -200. Daar de boeking van activa tegen een negatieve waarde niet mogelijk is, zou een mogelijke oplossing erin bestaan een herwaarderingsmeerwaarde te boeken op de deelneming in vennootschap B op het ogenblik van of net na de verrichting. Hiervoor is het noodzakelijk dat de door vennootschap A ontvangen deelneming in vennootschap B als een financieel vast actief²² wordt aangemerkt en dat er voldaan wordt aan alle andere voorwaarden om een herwaarderingsmeerwaarde te boeken²³. De balans van vennootschap A zou aldus als volgt worden opgesteld:

²⁰ Tussen de inbrengende en de verkrijgende vennootschap werd overeengekomen om de liquide middelen hier niet mee in op te nemen.

²¹ Zie de voorwaarden van artikel 3:35 KB WVV.

²² Deelnemingen en aandelen die onder de financiële vaste activa voorkomen (in tegenstelling tot de overgedragen immateriële vaste activa), maken een categorie van herwaardeerbare activa uit (artikel 3:35 KB WVV).

²³ De Commissie rekent erop dat aan deze andere voorwaarden voldaan wordt aangezien de opgenomen bedongen waarde overeenstemt met de werkelijke waarde van de ingebrachte bedrijfstak en van de verkrijgende vennootschap.

Vennootschap A

Materiële vaste activa (overige)	300	Kapitaal/Inbreng	300
Deelneming in vennootschap B	100	Herwaarderingsmeerwaarde	300
Liquide middelen	400	Schulden (overige)	200
Totaal	800	Totaal	800

35. In hoofde van vennootschap B moeten de overgedragen activa en passiva in continuïteit worden geboekt:

Immateriële vaste activa bedrijfstak X	200		
aan		Schulden bedrijfstak X	400

36. In hoofde van de verkrijgende vennootschap B zou de negatieve netto-boekwaarde van de bedrijfstak aldus moeten worden aangerekend op het bedrag van het kapitaal / de inbreng.

In hoofde van een verkrijgende kapitaalhoudende vennootschap (NV) wordt de negatieve netto-boekwaarde van de ingebrachte bedrijfstak aangerekend op het kapitaal.

Boekingen in hoofde van vennootschap B:

Immateriële vaste activa bedrijfstak X	200		
Kapitaal	200		
aan		Schulden bedrijfstak X	400

In hoofde van een verkrijgende kapitaallose vennootschap (BV) wordt de negatieve netto-boekwaarde van de ingebrachte bedrijfstak aangerekend op de inbreng.

Boekingen in hoofde van vennootschap B:

Immateriële vaste activa bedrijfstak X	200		
Inbreng	200		
aan		Schulden bedrijfstak X	400

37. De balans van vennootschap B na de verrichting wordt als volgt opgesteld:

Vennootschap B

<u>Immateriële vaste activa bedrijfstak X</u>	<u>200</u>	Kapitaal/Inbreng	(250-200) 50
Immateriële vaste activa	200	<u>Schulden bedrijfstak X</u>	<u>400</u>
Liquide middelen	150	Schulden (overige)	100
Totaal	550	Totaal	550

2. Gespreid te belasten meerwaarden of kapitaalsubsidies

38. Omdat de samenhang tussen de gerealiseerde meerwaarde (of bekomen kapitaalsubsidie) en de noodzakelijke wederbelegging (of herinvestering) logischerwijs vereist dat de meerwaarde (of de kapitaalsubsidie) zou worden belast ten name van de vennootschap welke de afschrijvingen op het wederbeleggingsgoed (of gesubsidieerd activum) boekt, zal de door de inbrengende vennootschap gerealiseerde meerwaarde (of ontvangen kapitaalsubsidie) worden belast in hoofde van de verkrijgende vennootschap indien:

- het wederbeleggingsgoed (of gesubsidieerd activum) deel uitmaakt van de inbreng; of

- de wederbelegging voor een gespreid te belasten meerwaarde op het ogenblik van de inbreng nog niet plaatsvond, wanneer de verkrijgende vennootschap de wederbeleggingsverplichting uitdrukkelijk en onherroepelijk op zich neemt.²⁴

39. Deze bepalingen impliceren dat ten name van de inbrengende vennootschap de gespreid te belasten meerwaarde (of de kapitaalsubsidie) wordt uitgeboekt en terug wordt aangelegd bij de verkrijgende vennootschap.

40. Deze regeling wordt hierna geïllustreerd met een gespreid te belasten meerwaarde. De te volgen handelswijze in geval van een kapitaalsubsidie verloopt volledig analoog.

Voorbeeld 4

41. Stel dat vennootschap A voorheen een gespreid te belasten meerwaarde van 1.000 realiseerde op een activum dat volledig was afgeschreven. De verkoopprijs werd wederbelegd in activum 1.

Om te voldoen aan de fiscale onaantastbaarheidsvoorwaarde werd de gerealiseerde meerwaarde overgeboekt ten belope van 750 onder de post *Belastingvrije reserves* en voor 250 onder de post *Uitgestelde belastingen*.

Vennootschap A			
Activa	9.000	Kapitaal/Inbreng	4.000
Activum 1	1.000	Belastingvrije reserves	750
		Beschikbare reserves	5.000
		Uitgestelde belastingen	250
Totaal	10.000	Totaal	10.000

42. Vennootschap A brengt haar algemeenheid in bij een bestaande vennootschap B.

Vennootschap B (vóór de inbreng)			
Activa	3.000	Kapitaal/Inbreng	3.000
Totaal	3.000	Totaal	3.000

Bij vennootschap A wordt het volgende geboekt:

Deelneming in vennootschap B	9.750		
Belastingvrije reserves	750		
Uitgestelde belastingen	250		
aan	Activa	9.000	
	Activum 1	1.000	
	Niet-recurrente opbrengsten	750	

²⁴ Vóór 15 januari 1999, wanneer vennootschap A een gespreid te belasten meerwaarde (artikel 47 WIB 92) realiseerde of een kapitaalsubsidie (artikel 362 WIB 92) bekam en het wederbeleggingsactivum (of gesubsidieerde activum) werd overgedragen in het kader van een belastingneutrale inbreng van een algemeenheid of een bedrijfstuk, waren de volgende regels van toepassing op de verrichtingen: aangezien naar aanleiding van een inbreng van een bedrijfstuk of een algemeenheid de belastingvrije reserves van de inbrengende vennootschap niet mee werden ingebracht, bleef de gerealiseerde gespreid te belasten meerwaarde (of kapitaalsubsidie) belast bij de inbrengende vennootschap en dit pro rata de afschrijvingen die de verkrijgende vennootschap op de betrokken activa uitvoerde.

en bij vennootschap B:

Activa	9.000		
Activum 1	1.000		
aan	Kapitaal/Inbreng		9.000
	Belastingvrije reserves		750
	Uitgestelde belastingen		250

43. Na de inbreng zien de balansen van de vennootschappen A en B er als volgt uit:

Vennootschap A ²⁵			
Deelneming in vennootschap B	9.750	Kapitaal/Inbreng	4.000
		Beschikbare reserves	5.000
		Overgedragen resultaat	750
Totaal	9.750	Totaal	9.750
Vennootschap B ²⁶			
Activa (3.000 + 9.000)	12.000	Kapitaal/Inbreng (3.000 + 9.000)	12.000
Activum 1 (0 + 1.000)	1.000	Belastingvrije reserves (0 + 750)	750
		Uitgestelde belastingen (0 + 250)	250
Totaal	13.000	Totaal	13.000

²⁵ Vermits de fiscale waarde van de inbreng 10.000 bedraagt, hebben de aandelen verkregen als vergoeding voor deze inbreng een fiscale waarde gelijk aan 10.000 terwijl de boekwaarde van deze aandelen 9.750 is. Deze deelneming in vennootschap B is bijgevolg ten belope van 250 onderschat. Deze onderschatting wordt in de fiscale aangifte van vennootschap A tot uiting gebracht door de inschrijving van een onzichtbare reserve van 250. Vennootschap A heeft bij de inbreng tevens een niet-recurrent resultaat van 750 gerealiseerd. Ingevolge de toepassing van het belastingneutraal inbrengregime bij de inbrengende vennootschap A, wordt het fiscale resultaat van 1.000 (250 onzichtbare reserve en 750 geboekt als niet-recurrente opbrengst) geneutraliseerd door de begintoestand van de reserves met eenzelfde bedrag (1.000) te verhogen.

²⁶ Ten gevolge van de inbreng werd bij vennootschap B het kapitaal of de inbreng met 9.000 verhoogd. Aangezien de fiscale waarde van de inbreng 10.000 is, wordt het fiscaal gestort kapitaal naar aanleiding van deze inbreng met 10.000 verhoogd. Bij vennootschap B zal bijgevolg ten belope van 1.000 een negatieve belaste reserve in kapitaal worden ingeschreven. Deze vermindering van belaste reserves zal evenwel worden gecompenseerd door eenzelfde bedrag (1.000) onder de verworpen uitgaven op te nemen.